

## Az új román zászlótörvény elfogadásának hatása a székely zászló használatára

2015 júniusában fogadták el Romániában azt a törvényt, amely a területi-közigazgatási egységek jelképhasználatának módszertanára vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket. Ezt megelőzően a területi-közigazgatási egységek kizárólagos hatáskörébe tartozott a saját jelképek elfogadása, külön jogszabály nem tartalmazott erre vonatkozó rendelkezéseket. Ezzel szemben létezik egy törvény, amely az állami címer és pecsét használatát szabályozza: a 102/1992-es törvény harmadik fejezetének rendelkezései lehetőséget adnak az állami hatóságok számára, hogy kidolgozzák saját címerüket. A 10. cikk szerint a Kormány határozattal fogadja el a tervezetet, miután az Országos Heraldikai, Genealógiai és Pecséttani Bizottság szakvéleményét is kéri. Hasonló eljárásra épül a zászlók engedélyeztetése is.

A román Hivatalos Közlöny 2015. június 11-i, 412. számában közzétett 141/2015-ös számú törvény három fejezetre tagolódik. Az első fejezet a törvény hatályát, az elfogadás módszertanát és a zászló kinézetére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza. A jogszabály szerint minden területi-közigazgatási egység saját zászlótervezetet fogadhat el, amelyet nyilvános vitára kell bocsátani, hogy az ott lakók is kifejthessék véleményüket a tervezettel kapcsolatban. Ezek után az Országos Heraldikai, Genealógiai és Pecséttani Bizottság szakvéleményét is szükséges kikérni, majd a zászlótervezet a Kormány elé kerül, amely határozattal fogadja el azt. Látható tehát, hogy a Kormány jóváhagyása nélkül egyetlen zászló sem válhat egy közigazgatási egység hivatalos jelképévé.

A törvény szövege szerint a zászlónak méreteiben azonosnak kell lennie Románia és az Európai Unió zászlójával, továbbá nem tartalmazhatja más országnak a jelképeit. Ezenkívül két területi-közigazgatási egységnek nem lehet azonos a zászlaja. A törvény további kikötése, hogy a zászlón szereplő jelkép nem sértheti a nemzeti szimbólumokat. A lobogóra felkerülhet a 102/1992-es törvény által szabályozott közigazgatási címer és a település neve is. Azokban a közigazgatási egységekben, ahol a nemzeti kisebbségek



BETHLEN GÁBOR  
Alapkezelő Zrt.

NPKI | NEMZETPOLITIKAI  
KUTATÓINTÉZET

aránya eléri a 20%-ot, az adott kisebbség anyanyelvén is felkerülhet a felirat, a román nyelvű szöveggel megegyező méretű betűkkel.

A második fejezet a zászló kitűzésére és használatára vonatkozik. A jelképek a közigazgatási hatóságok székhelyének homlokzatára, illetve a helyi érdekeltségű közintézményekre tűzhetők ki, de csak Románia és az Európai Unió hivatalos zászlajával együtt. Mindemellett a zászló helyi protokolláris események alkalmával is használható. A törvény előírja, hogy a területi-közigazgatási egység zászlóinak száma nem haladhatja meg Románia és az Európai Unió zászlóinak számát és méretben is azonosak kell legyenek.

A zászlótörvény utolsó fejezete a szankciók meghatározását tartalmazza. A törvény be nem tartása kihágásnak minősül és 5 ezertől 10 ezer RON-ig (1100-2200 euró) terjedő pénzbírsággal büntetendő. A helyhatóságok vezetői, azaz a polgármesterek, illetve a megyei tanács elnökei esetében a szabálysértés megállapítása és a büntetés kiszabása a helyi kormánybiztosok jogkörébe tartozik. Természetes és jogi személyek esetén a helyi rendőrség az illetékes. A bírság kiegészítéseként a törvényi rendelkezéseknek nem megfelelő zászló is elkobzása kerül.

### **Székely zászló**

Az elmúlt évek során több peres eljárás is megindult a székely zászló kitűzésével kapcsolatban. Sokan úgy vélik, hogy az új zászlótörvény a jogviták eldöntését segíti majd elő, viszont a zászlótörvény nem erre a problémára ad választ, mivel nem tartalmaz a közösségi szimbólumok használatára vonatkozó rendelkezéseket. A törvény a területi-közigazgatási egységek, azaz a községek, városok és megyék esetében nyújt eligazítást a saját jelkép elfogadására és használatának módszertanára. Fontos kiemelni a különbséget a közigazgatási egységek jelképei és a kisebbségi közösségek jelképek között. A közigazgatási egységek mesterségesen kialakított területi entitások, szemben a kisebbségi közösségekkel, amelyek önszerveződők és valamely kulturális, nyelvi, vallási vagy más identitáselem szerint különülnek el a többségtől.

A zászlóperek 2013 elején kezdődtek, amikor a Kovászna megyei kormánybiztos felszólította a helyi közigazgatási hatóságok vezetőit, hogy az állami intézmények



BETHLEN GÁBOR  
Alapkezelő Zrt.

NPKI | NEMZETPOLITIKAI  
KUTATÓINTÉZET

homlokzatáról távolítsák el a székely zászlót, mivel az nem jogszerűen van kihelyezve. A türelmi idő lejártával öt Kovászna megyei polgármester ellen peres eljárás indult, amelyben a bíróság elmarasztalta őket törvénytelen zászlóhasználatért. Fontos megjegyezni, hogy amíg nem létezett jogi szabályozás a területi-közigazgatási egységek zászlóhasználatára vonatkozóan, a területi-közigazgatási egységek egyszerű tanácsi határozattal fogadhatták el saját jelképeiket.

Az új, 141/2015-ös zászlótörvény kihirdetése után Kovászna megye az új eljárás betartásával már el is fogadta a régi, a bíróság által betiltott zászlóját, amely az Országos Heraldikai, Genealógiai és Pecséttani Bizottság véleményezése és a kormányhatározat megszületése után hivatalosan is kikerülhet a közintézmények homlokzatára, Románia és az Európai Unió zászlója mellé.

Fontos ugyanakkor megjegyezni, hogy ez a zászló nem azonos a székely zászlóként a köztudatban levő jelképpel. Sőt, mivel a törvény egyértelművé teszi, hogy két közigazgatási egységnek nem lehet azonos zászlója, ezért tulajdonképpen el is lehetetleníti azt, hogy több település vagy megye a székely zászlót fogadja el hivatalos jelképként. A további vitás kérdéseket így valóban rendezzi a 141/2015-ös törvény, ám nem a székely zászló használatának engedélyeztetése révén.